

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה בתמוז, תשע"ט
28 ביולי, 2019
226/2019

דמוגרפיה של עסקים - שרידות ותנועות של עסקים 2018-2016 Business Demography 2016-2018

עסקים פעילים

- בשנת 2018 היו בישראל כ-599,000 עסקים פעילים¹ וכ-4,007,000 משרות שכיר של עובדים ישראלים זרים במשק הישראלי.
- 67% מסך העסקים הפעילים בישראל הם עצמאים,² 27% הן חברות (פרטיות, ציבוריות וזרות) וכ-6% העסקים הפעילים הנותרים הם מסוג אחר (שותפויות, אגודות שיתופיות, מלכ"רים וכד').
- בכ-51% מהעסקים הפעילים ב-2018 לא מועסקים שכירים. בכ-68% מהעסקים הפעילים המעסיקים שכירים בשנת 2018, היו עד 4 משרות שכיר.

"לידות עסקים"

- בשנת 2018 נולדו כ-51,100 עסקים חדשים, שהם 8.5% מסך כל העסקים הפעילים בשנה זו. אחוז לידות גבוה יותר נמדד בשנים 2016 ו-2017 (9.1% ו-8.9%, בהתאמה).
- בכ-60% מהעסקים שנולדו ב-2018 לא מועסקים שכירים.
- בכ-76% מהעסקים שבהם מועסקים שכירים ושנולדו בשנת 2018, היו עד 4 משרות שכיר.
- בגין העסקים שנולדו ב-2018 נוספו בשנה זו כ-85,700 משרות שכיר, שהן 2.1% מסך משרות השכיר בכלל העסקים הפעילים בשנה זו.

הישרדות עסקים

- 88.4% מהעסקים שנולדו בשנת 2017 שרדו גם את שנת פעילותם השנייה (שנת 2018).
- 29.9% מהעסקים שנולדו בשנת 2005 שרדו גם את שנת פעילותם הארבע-עשרה (שנת 2018). אחוז ההישרדות הנמוך ביותר (13.3%) בשנת הפעילות הארבע-עשרה, נמצא בענפי שירותי האירוח והאוכל.

עסקים מהירי צמיחה

- אחוז העסקים מהירי הצמיחה בענפי ההיי-טק בשנת 2018 עמד על 10.2%, בהשוואה ל-4.2% עסקים מהירי צמיחה בכלל ענפי המשק בשנה זו.

ללוחות ולנתוני התרשימים

¹ יחידת עסק הוגדרה כפעילה בשנת הפעילות הקלנדרית אם נרשמה עבורה פעילות חיובית בחודש אחד לפחות באותה שנה. פעילות חיובית יכולה להירשם בפדיון חיובי, בתשומות חיוביות ו/או במספר משרות שכיר חיובי.
² עוסק (יחיד), שמספר הזיהוי של העסק זהה למספר תעודת הזהות של בעל העסק, בין אם הוא מעסיק או לא מעסיק שכירים (כהגדרתו ברשויות המע"מ).

להגדרות והסברים

הנתונים בהודעה לקוחים מתוך מרשם העסקים שהוקם בלשכה לסטטיסטיקה בשנת 2003. המרשם מתבסס על מידע משולב מקבצים מינהליים שהעיקריים שבהם הם קובץ העוסקים של מס ערך מוסף (מע"מ) וקובץ המעסיקים של המוסד לביטוח לאומי.

עסקים פעילים (לוחות 1-2)

בשנת 2018 היו בישראל כ-599,000 עסקים פעילים וכ-4,007,000 משרות שכיר של עובדים ישראלים וזרים בכלל ענפי הכלכלה. מדובר בגידול של 2.7% במספר העסקים הפעילים ושל 2.2% במספר משרות השכיר לעומת שנת 2017.

בכ-51% מהעסקים הפעילים ב-2018 לא מועסקים שכירים. בכ-68% מהעסקים הפעילים שבהם מועסקים שכירים, היו עד 4 משרות שכיר ובכ-92% - עד 20 משרות שכיר.

מבחינת התפלגות העסקים לפי ענף כלכלי (ברמת סדר) - מספר העסקים הפעילים הגבוה ביותר בשנת 2018 נמצא בענפי השירותים המקצועיים, המדעיים והטכניים (סדר M) - כ-117,200 עסקים (19.6% מסך העסקים הפעילים) ובענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים ואופנועים (סדר G) - כ-95,500 עסקים (16% מסך העסקים הפעילים).

מבחינת התפלגות משרות השכיר לפי ענף כלכלי (ברמת סדר) - מספר משרות השכיר הגבוה ביותר בשנת 2018 נמצא בענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים ואופנועים (סדר G) - כ-525,200 משרות שכיר (13.1% מסך משרות השכיר) ובענפי החינוך (סדר P) - כ-441,200 משרות שכיר (11% מסך משרות השכיר).

ממוצע משרות השכיר למעסיק בשנת 2018 היה 13.7, בדומה לממוצע בשנים 2016-2017. ממוצע משרות השכיר הגבוה ביותר למעסיק (310.1) בשנת 2018 נרשם בענפי מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון וביטוח לאומי (סדר O), והממוצע הנמוך ביותר (3.4) נרשם בענפי פעילויות בנדל"ן (סדר L).

מבחינת התפלגות העסקים לפי סוג העסק (עצמאים, חברות, שותפויות ואחר) (לוח א) - מספר העסקים הפעילים הגבוה ביותר בשנת 2018 שייך לעצמאים - כ-403,350 עסקים (כ-67% מסך העסקים הפעילים), ולחברות - כ-162,750 עסקים (כ-27% מסך העסקים הפעילים). ענפי אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת (סדרים D-E) וענפי מידע ותקשורת (סדר J) הם הענפים היחידים שבהם יותר מ-50% מהעסקים הם חברות (51% ו-50.6%, בהתאמה).

לוח א - עסקים פעילים, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011) וסוג עסק, 2018

סדר	ענף ראשי	ענף כלכלי	עסקים - סך כולל	עצמאים (ת"ז)	חברות (פרטיות/ ציבוריות/ זרות)	שותפויות (רשומות/זרות/ מוגבלות/ איחוד עוסקים)	אחר*
		סך הכל	598,648	403,348	162,752	18,062	14,486
A	04-01	חקלאות, ייעור ודיג	14,997	10,936	1,911	1,101	1,049
B-C	34-05	תעשייה, כרייה וחציבה	23,709	13,058	9,668	781	202
D-E	39-35	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	1,529	458	781	77	213
F	43-41	בינוי	66,739	45,956	19,282	1,428	73
G	47-45	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	95,518	59,283	32,623	3,347	265
H	53-49	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	39,473	33,868	5,075	459	71
I	56-55	שירותי אירוח ואוכל	25,428	15,539	8,091	1,700	98
J	63-58	מידע ותקשורת	23,528	11,140	11,904	414	70
K	66-64	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	15,319	7,800	7,130	306	83
L	68	פעילויות בנדל"ן	38,228	20,388	15,008	2,487	345
M	75-69	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	117,236	80,972	32,623	3,270	371
N	82-77	שירותי ניהול ותמיכה	21,490	14,479	6,311	487	213
P	85	חינוך	20,863	14,728	2,327	487	3,321
Q	88-86	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד	46,751	38,748	5,494	568	1,941
R	93-90	אמנות, בידור ופנאי	21,643	17,069	2,935	639	1,000
O, S-U	83-84, 94-99	מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי; שירותים אחרים; משקי בית כמעסיקים; ארגונים חוץ מדינתיים	26,197	18,926	1,589	511	5,171

* היחידות הכלולות באוכלוסיית "אחר" הן: ישויות ללא רשם חיצוני, אגודות שיתופיות, מלכ"רים, הקדשים, תושבי חוץ ותושבי שטחים

פתיחות וסגירות של עסקים (לוח 3)

בשנת 2018 נפתחו כ-57,000 עסקים ונסגרו כ-43,800 עסקים, כלומר נוספו כ-13,200 עסקים במגזר העסקי, לעומת תוספת של 14,300 עסקים שנרשמה ב-2017 ותוספת של 13,500 עסקים ב-2016. ברוב ענפי הכלכלה נרשמו בשנת 2018 מספר גבוה יותר של פתיחות משל סגירות עסקים. זאת, למעט בענפי התעשייה, הכרייה והחציבה (סדרים B ו-C) שבהם נרשמה תוספת שלילית של עסקים בשנת 2018, כמו בשנים 2017-2016.

לידות עסקים (לוחות 4-6)

בשנת 2018 נולדו כ-51,100 עסקים חדשים שהם 8.5% מכמות העסקים הפעילים בשנה זו. בשנת 2017 נולדו כ-51,900 עסקים ובשנת 2016 נולדו כ-51,400 שהם 8.9% ו-9.1% (בהתאמה) מכמות העסקים שהיו פעילים בשנים אלו.

מבחינת התפלגות העסקים לפי ענף כלכלי (ברמת סדר) נמצא כי אחוז לידות העסקים הגבוה ביותר מתוך סך העסקים הפעילים בשנת 2018 (13.2%) נמצא בענפי שירותי האירוח והאוכל (סדר I), לעומת 13.5% בשנת 2017.

מבחינת התפלגות העסקים לפי סוג העסק (מועסקים בו שכירים / לא מועסקים בו שכירים), נמצא כי ב-60% מהעסקים שנולדו בשנת 2018 לא מועסקים שכירים. מתוך 40% העסקים שבהם הועסקו שכירים, ב-76.1% היו 1-4 משרות שכיר בממוצע לעסק וב-97.2% היו 1-20 משרות שכיר בממוצע לעסק.

תוספת משרות שכיר כתוצאה מלידות עסקים (לוח 7)

בשנת 2018 נוספו כ-85,700 משרות שכיר לכלכלה הישראלית כתוצאה מלידות עסקים שהם 2.1% מסך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים. זאת בדומה לתוספת של כ-85,600 משרות שכיר כתוצאה מלידות עסקים בשנת 2017 שהיו 2.2% מסך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים באותה השנה.

על פי נתונים אלו, ממוצע משרות השכיר לעסק שנולד כמעסיק בשנת 2018 היה 4.2, בדומה לממוצע בשנים 2017 ו-2016 (4.1 משרות שכיר בכל אחת מהשנים).

ממוצע משרות השכיר הגבוה ביותר (7.9) לעסק שנולד כמעסיק בשנת 2018 נרשם בענף שירותי אירוח ואוכל (סדר I).

מרבית משרות השכיר בגין לידות עסקים בשנת 2018 נוספו בענפי שירותי אירוח ואוכל (סדר I) - כ-17,200 משרות שכיר שהן 20% מסך תוספת משרות השכיר בעסקים שנולדו ב-2018, בדומה לתוספת של כ-17,100 משרות שכיר בענפים אלה בשנת 2017.

ענפים נוספים שבהם הייתה תוספת גדולה של משרות שכיר בגין לידות עסקים הם ענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים (סדר G) (כ-14,900 משרות שכיר שהן 17.4% מסך תוספת משרות השכיר בעסקים שנולדו ב-2018) וענפי הבינוי (סדר F) (כ-13,500 משרות שכיר שהן 15.8% מסך תוספת משרות השכיר בעסקים שנולדו ב-2018).

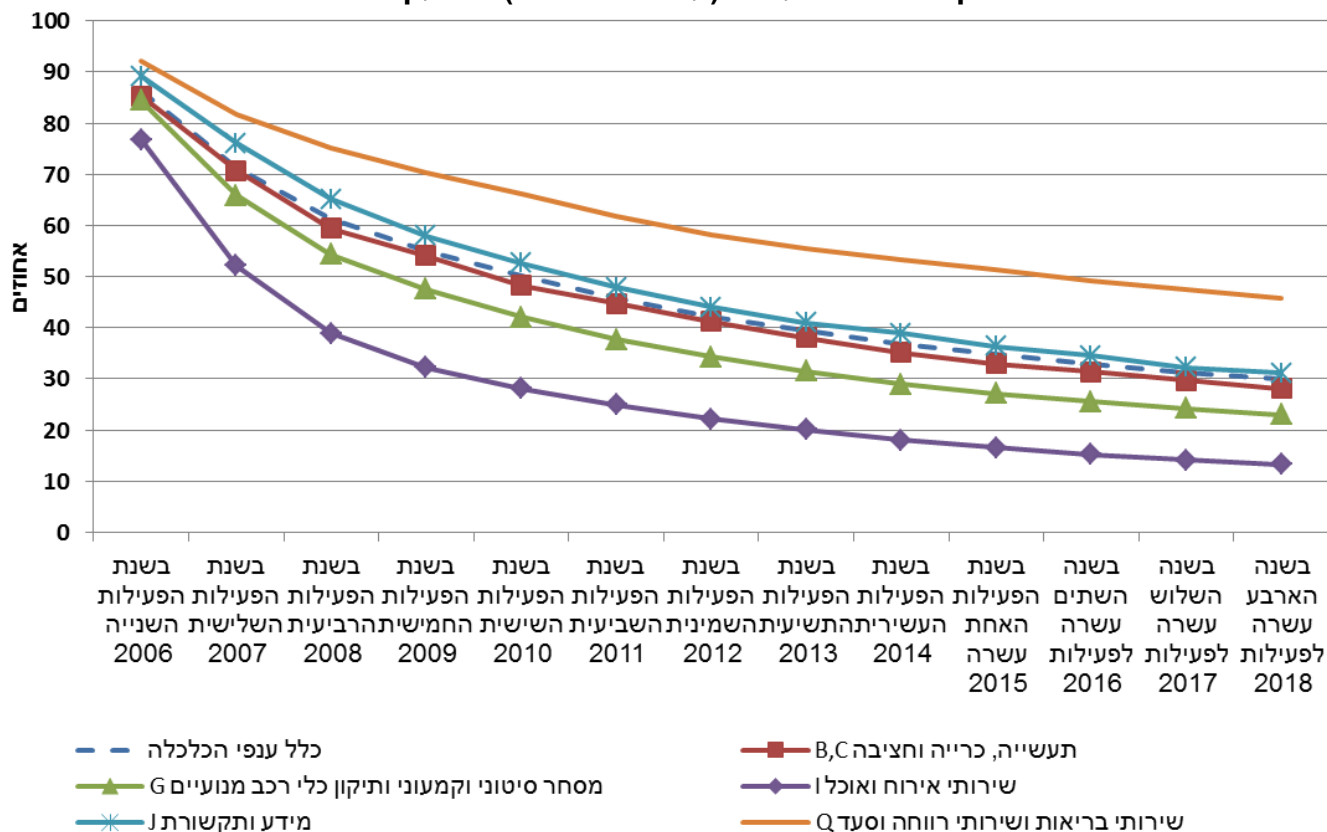
הישרדות עסקים

נהוג לעקוב אחר אחוז ההישרדות של עסקים שנולדו בשנה מסוימת לאורך השנים הראשונות לפעילותם. תקופת המעקב הארוכה ביותר לפי נתוני המרשם היא עבור העסקים שנולדו בשנת 2005. מנתוני הלוח אפשר לראות כי בשנים 2005-2016, בין שנת הפעילות השנייה לשנת הפעילות השלישית של העסקים, נרשם שיעור השינוי הממוצע הגדול ביותר באחוז הישרדות העסקים – 15.7% מהעסקים ששרדו בשנת הפעילות השנייה לא שרדו בשנת הפעילות השלישית שלהם. לאחר שנת הפעילות השלישית, שיעור השינוי הממוצע באחוז הישרדות העסקים יורד בהדרגה לאורך השנים, עד לרמה של 4.5% בין השנה השלוש עשרה לשנה הארבע עשרה לפעילות העסקים.

לוח ב - אחוז ההישרדות של העסקים שנולדו בשנים 2005-2017 לאורך ארבע-עשרה שנות פעילות

שנת הלידה של העסק	בשנה השנייה לפעילות	בשנה השלישית לפעילות	בשנה הרביעית לפעילות	בשנה החמישית לפעילות	בשנה השישית לפעילות	בשנה השביעית לפעילות	בשנה השמינית לפעילות	בשנה התשיעית לפעילות	בשנה העשירית לפעילות	בשנה האחת עשרה לפעילות	בשנה השתיים עשרה לפעילות	בשנה השלוש עשרה לפעילות	בשנה הארבע עשרה לפעילות
2005	86.4	71.4	61.4	55.1	50.1	45.9	42.2	39.4	36.9	34.8	33.0	31.3	29.9
2006	87.2	72.3	63.1	56.1	50.7	46.4	43.1	40.2	37.6	35.5	33.5	31.7	
2007	87.5	73.7	64.3	57.1	51.4	47.1	43.5	40.6	38.2	36.0	34.0		
2008	88.1	74.2	64.4	57.2	51.9	47.6	44.2	41.4	39.0	36.7			
2009	87.0	72.9	63.4	56.4	51.4	47.4	44.0	41.2	38.7				
2010	88.0	74.6	65.2	58.4	53.3	49.3	45.9	43.1					
2011	88.4	74.7	65.5	59.1	54.0	49.9	46.3						
2012	88.2	74.6	65.7	59.0	53.7	49.2							
2013	88.1	75.1	66.1	59.1	53.6								
2014	88.8	75.5	66.2	59.1									
2015	88.5	75.1	66.5										
2016	88.6	75.5											
2017	88.4												

**תרשים 1 - אחוז ההישרדות של העסקים שנולדו בשנת 2005
לאורך 14 שנות פעילות (עד לשנת 2018) לפי ענף כלכלי**

מכלל העסקים שנולדו בשנת 2005, 86.4% המשיכו להיות פעילים בשנת 2006 ו-29.9% המשיכו להיות פעילים גם בשנת 2018.

אחוז ההישרדות הנמוך ביותר לאורך ארבע-עשרה שנות פעילות נרשם בענפי שירותי האירוח ואוכל (סדר I). מכיוון שמספר לידות העסקים בענף אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת (סדרים D,E) קטן מאוד, אפשר לומר שאחוז ההישרדות הגבוה ביותר לאורך ארבע-עשרה שנות פעילות נרשם בענף שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד, (סדר Q).

עסקים "מהירי-צמיחה" (High-Growth Businesses) (לוח ג)

אחוז העסקים מהירי הצמיחה הממוצע בשנים 2016-2018 היה 4.2%.

מבין ענפי הכלכלה (ברמת סדר) אחוז העסקים מהירי הצמיחה הגבוה ביותר בממוצע לשנים 2016-2018 (9.0%) נרשם בענפי המידע והתקשורת (סדר J). לממוצע הגבוה בענף זה תורמים בעיקר עסקים המסווגים בענף תכנות מחשבים, ייעוץ בתחום המחשבים ושירותים נלווים אחרים (ענף משנה 62).

בהקשר זה נמצא כי אחוז העסקים מהירי הצמיחה בענפי ההיי-טק, הכוללים בין היתר עסקים מענפי המידע והתקשורת (סדר J), כמו גם מענפי התעשייה, כרייה וחציבה (סדר C), וענפי השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים (סדר M) בשנים אלה הוא גבוה במיוחד (9.4% בממוצע).

לעומתם, אחוז העסקים מהירי הצמיחה הנמוך ביותר בממוצע לשנים אלו נרשם בענפי התעשייה, כרייה וחציבה (סדר B,C) ובענפי החקלאות, ייעור ודיג (סדר A) - 2.9% בשני הענפים.

לוח ג - עסקים מהירי-צמיחה, 2018-2016, לפי ענף כלכלי (סיווג 2011)

2018 (t-3=2015, t=2018) אחוזים	2018 (t-3=2015, t=2018) מספרים מוחלטים	2017 (t-3=2014, t=2017) אחוזים	2017 (t-3=2014, t=2017) מספרים מוחלטים	2016 (t-3=2013, t=2016) אחוזים	2016 (t-3=2013, t=2016) מספרים מוחלטים	ענף כלכלי	סדר
4.2	1,924	4.2	1,894	4.1	1,820	כלל ענפי הכלכלה	
2.3	42	3.1	57	3.2	56	חקלאות, ייעור ודיג	A
2.7	118	3.1	141	2.9	132	תעשייה, כרייה וחציבה	B,C
3.9	10	5.7	15	5.1	12	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	D,E
3.4	156	3.5	163	3.7	168	בנין	F
3.7	317	3.6	307	3.6	295	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	G
4.9	90	4.4	79	4.3	76	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	H
3.2	181	3.4	186	3.4	181	שירותי אירוח ואוכל	I
10.4	248	8.5	193	8.8	193	מידע ותקשורת	J
3.0	26	3.5	30	3.8	32	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	K
4.9	21	3.4	15	3.9	16	פעילויות בנדל"ן	L
4.9	207	4.5	187	4.5	178	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	M
5.2	128	6.2	150	6.2	148	שירותי ניהול ותמיכה	N
5.0	146	4.8	137	4.5	125	חינוך	P
3.7	76	3.6	74	3.2	64	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד	Q
3.7	48	4.3	55	4.3	54	אמנות, בידור ופנאי	R
6.1	96	6.1	91	5.3	77	שירותים אחרים	S
10.2	322	9.0	269	9.0	261	ענפי ההיי-טק*	(C,J,M)

*ענפי ההיי טק כוללים את תתי-הענפים האלה: מסדר C (תעשייה) – 2100, 2610, 2621, 2630, 2640, 2651, 2652, 2660, 2670, 2680, 3030;
 מסדר J (מידע ותקשורת) – 6110, 6120, 6130, 6190, 6201, 6202, 6203, 6209, 6311, 6312;
 מסדר M (שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים) – 7201, 7210, 7220

כתב אורי עטר, תחום מרשם עסקים

לקבלת הסברים נא לפנות ליחידה למידע סטטיסטי בטל' 02-6592666

הגדרות והסברים

מרשם עסקים

אוכלוסיית העסקים המצויים במרשם העסקים כוללת את כל היחידות הכלכליות הרשומות והחייבות דיווח למוסד לביטוח לאומי ו/או לרשויות המע"מ. לפיכך, המרשם כולל מידע על גופים עסקיים המוגדרים כחייבי מע"מ: חברות, עצמאים, שותפויות או מעסיקים החייבים דיווח למוסד לביטוח לאומי ובכללם מוסדות ללא כוונת רווח, מוסדות ממשלה ורשויות מקומיות או בנקים וחברות ביטוח שאינם חייבים במע"מ אך הם מעסיקים עובדים. חוק מע"מ מחייב שותפות רשומה להירשם כעוסק מע"מ. בנוסף על כך, מאפשר החוק גם לקבוצת עוסקי מע"מ שאינם שותפות רשומה לדווח כעוסק מע"מ המוגדר "שותפות מע"מ/איחוד עוסקים". על פי נתוני מע"מ קיימות כ-26,000 שותפויות מע"מ/איחודי עוסקים פעילים מדי שנה, המייצגות כ-100,000 עוסקי מע"מ. במניית מספר העסקים הפעילים לשנה מסוימת, שותפות מע"מ נחשבת כעסק בודד, אם לכל אחד מעוסקי המע"מ השותפים לא נמדדת פעילות כלכלית נפרדת (נתוני פדיון ותשומות ממע"מ ו/או העסקה מביטוח לאומי). בפרסום זה לא נכללים עסקים הפטורים ממע"מ (עוסקים פטורים/זעירים). אוכלוסיית עוסקי המע"מ מתעדכנת במרשם העסקים מדי חודש, ואילו אוכלוסיית המעסיקים הפעילים מתעדכנת באופן מלא פעמיים בשנה בדרך כלל. הנתונים הכמותיים המצויים ביחידות מרשם העסקים ברמה חודשית הנם: פדיון חייב, פדיון לא חייב (פדיון אפס) או תשומות, סך משרות שכיר ושכר. נתוני מחזור מס הכנסה שנתיים מוזנים למרשם העסקים מדי שנה (בעיכוב של כשנתיים). מכל מקור מתקבלים נתונים המתעדים את תאריכי הרישום ופתיחת הרשומות ברשויות המס, תאריכי פעילות, כתובות, סוג העסק ותיאורי פעילות לחלק מן היחידות. באמצעות נתונים אלו ניתן להתחקות אחר פעילות של עסק ומשך תקופת פעילותו. כמו כן, ניתן לזהות ולהפריד בין קבוצות עסקים (עצמאים, חברות, מלכ"רים וכד') על פי מפתחות הזיהוי שניתנו להם על ידי המקורות המינהליים. קובץ מע"מ מכיל את כל עוסקי המע"מ במשק הישראלי המוגדרים פעילים והמחויבים בתשלום בגין עסקאות על פי חוק המע"מ ב-12 החודשים האחרונים. במקביל, המרשם מוזן מקובץ המעסיקים הפעילים והחייבים בביטוח ובדיווח למוסד לביטוח לאומי ב-25 החודשים האחרונים. לקבצים אלו נערכת הקבלה על פי מפתחות זהים לצורך קבלת רשומה המכילה נתוני עסק ממע"מ בצירוף נתוני העסקה. הפקת לוח שנתי מהמרשם לשנה מסוימת אפשרית במהלך חודש מאי בשנה שלאחריה, לאחר השלמת עדכון הנתונים השנתיים במרשם העסקים.

ענף כלכלי

הפעילות העיקרית המבוצעת במקום העבודה. ענפים כלכליים לדוגמה הם עבודות עפר, סלילת כבישים, בניית גשרים ומסלולי טיסה, שירותי מוניות בשירות מיוחד, סוגים אחרים של תיווך מוניטרי, מרפאות ציבוריות. הענפים הכלכליים המוצגים בפרסום זה ממוינים על פי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011,³ ברמה של סדר או ברמה של ענף ראשי.

עסקים פעילים

יחידת עסק הוגדרה כפעילה בשנת הפעילות הקלנדרית אם נרשמה עברה פעילות חיובית בחודש אחד לפחות באותה שנה. פעילות חיובית יכולה להירשם בפדיון חיובי או בתשומות חיוביות, לרבות מספר עובדים מועסקים חיובי.

משרות שכיר

מספר כל מקומות העבודה (במפעלים ובמוסדות) של כלל השכירים במשק. מספר משרות השכיר של עובדים (קבועים וארעיים) כולל את כמות משרות העובדים שעבדו באותה שנה קלנדרית לפחות יום אחד (או נעדרו זמנית בתשלום עקב מחלה, חופשה, מילואים וכו'), המופיעות בגיליונות התשלומים של מפעלים או מוסדות. מאגר משרות השכיר כולל עובדים ישראלים (המדווחות למוסד לביטוח לאומי בטופסי 102), או עובדים זרים (ראה הגדרה), אולם אין הוא כולל עצמאים או חברות שאינן מדווחות על שכירים. אם אדם עובד כשכיר בכמה מקומות עבודה, יהיה מספר משרות השכיר שלו כמספר מקומות העבודה שבהם הוא עובד. **משרות שכיר**: החישוב מתייחס לסך משרות השכיר שהיו לעסק באותה שנה, מחולק במספר חודשי הפעילות שבהם הייתה העסקה, בהתאם להנחיות ה-OECD.

פתיחות וסגירות של עסקים

פתיחת עסק מוגדרת כשנת הפעילות שבה חל תאריך הרישום של פתיחת העסק במע"מ. באופן דומה, סגירת עסק מוגדרת כשנת הפעילות בה חל תאריך הרישום של סיום פעילות העסק במע"מ. לאור חובת הדיווח של עסקים לשלטונות מע"מ, ניתן לאתר את מועד פתיחתם וסגירתם של העסקים. גופים כגון מלכ"רים (מוסדות ללא כוונת רווח), מוסדות פיננסיים ומשרדי ממשלה, אינם חייבים בדיווח למע"מ על פי הגדרה. כך שגם אם הם מעסיקים שכירים, גופים אלו אינם נכללים במניין זה. על כן, האוכלוסייה הנכללת במניין הפתיחות והסגירות משתייכת למגזר העסקי בלבד. מעשית, ייתכן שעסק אינו פעיל מאז פתיחתו, ואפילו ייתכן מצב שבו הוא עלול לא לייצר שום עסקה עד לסגירתו או לחלופין, הוא ממשיך לדווח על ערך אפסי בפדיון, למרות היותו

³ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2012). הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011. פרסום טכני מס' 80. ירושלים: המחבר.

מוגדר תיק פתוח במע"מ ופעיל על פי הגדרות רשויות מע"מ. במקביל, עסקים מסוימים עשויים להיות ללא דיווח פעילות עסקית במע"מ בתקופת המניין, אולם אם על פי רשויות המע"מ הם מוגדרים כפעילים, הם לא ייחשבו כסגורים בשנת המניין, למרות שייתכן שהם הפכו לא פעילים מבחינה עסקית. בסך הפתיחות נמנו גם עסקים אשר נחשבו כסגורים ודווח על חידוש פעילותם.

יש לזכור שהדיווח על הפסקת הפעילות העסקית נעשה בדרך כלל באיחור ולעיתים קרובות גם באופן רטרואקטיבי, כך שהגדרת מספר העסקים שנסגרו בתקופת זמן מושפעת מעיתוי המניין. נתונים אמינים ויציבים ניתן להפיק החל מהמחצית השנייה של השנה העוקבת.

לידות עסקים

"לידה" של עסק מוגדרת עבור עסקים שנמצאו באוכלוסיית העסקים הפעילים⁴ (עסקים עם דיווחי מע"מ או דיווחי העסקה) בשנה t (לדוגמה: שנת t=2007), אך לא נמצאו באוכלוסייה זו בשנת t-1 (לדוגמה: 2006) ובשנת t-2 (לדוגמה: שנת 2005).

הגדרה זו שונה ומורכבת יותר מהגדרה של פתיחת עסק, והמשתנה העיקרי והמכריע בה הוא העיתוי. הצורך בהגדרות נבדלות (בין פתיחת עסק ללידת עסק) נוצר בשל פער הזמנים בין מועד הרישום ברשויות המס לבין תחילת הפעילות הכלכלית של העסק או הפסקתה בפועל.

לפיכך הוחלט, בהתאם להגדרות של ה-Eurostat וה-OECD⁵, להתייחס ל"הופעתם" או ל"היעלמותם" של דיווחים כמותיים כגון דיווחי העסקת שכירים ו/או נתוני פדיון חיוביים ממע"מ, כאינדיקציה למועד תחילת פעילות העסק או להפסקתה, קרי ללידה של עסק או לעסק שלא שרד.

הישרדות עסקים

עסק שנולד בשנת t ייחשב כשורד בשנת t+1, אם במהלך שנת t+1 היו לו נתונים חיוביים של פדיון ו/או העסקת שכירים. חשוב לציין כי עסק שנולד בשנת t ייחשב כשורד בשנת t+2 רק אם אובחן כפעיל גם בשנת t+1 וגם בשנת t+2.

עסקים "מהירי-צמיחה" (במקור: High-Growth)

על פי הגדרת ה-OECD וה-EuroStat, אוכלוסיית העסקים "מהירי הצמיחה" כוללת את כל העסקים שהעסיקו בשנה t-3 (לדוגמה: שנת 2010) 10 משרות שכיר ומעלה, ואשר במהלך שלוש השנים הבאות (כלומר בין השנים 2011-2013) אובחן גידול ממוצע שנתי של יותר מ-20% במספר משרות השכיר (גידול מצטבר של 72.8% במהלך 3 שנים).

⁴ למעט ענפים 83-84 (מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי), 97-98 (משקי בית כמעסיקים) ו-99 (ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים), אשר עבורם לא חושבו לידות של עסקים, בהתאם להגדרות ה-Eurostat וה-OECD.

⁵ Eurostat-OECD Manual on Business Demography Statistics, European Communities/OECD, 2007

אחוז העסקים "מהירי הצמיחה" מחושב כיחס בין אוכלוסייה זו למספר העסקים הפעילים בשנה t, אשר מעסיקים למעלה מ-10 משרות שכיר.